

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

Președintele ședinței, judecător – Tatiana Vieru,
Judecători – Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,
Mariana Pitic, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Penitenciarul nr. 13 Chișinău, prin intermediul reprezentantului Pleșca Sergiu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Victor către Penitenciarul nr. 13 Chișinău privind accesul la informație și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Ceban Victor; a fost casată hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016, și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligat Penitenciarul nr. 13 Chișinău să elibereze informația potrivit cererii din 21 aprilie 2016; s-a încasat de la Penitenciarul nr. 13 Chișinău în beneficiul lui Ceban Victor suma de 1500 (una mie cinci sute) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea fiind respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 22 iulie 2016, Ceban Victor a depus cerere de chemare în judecată către Penitenciarul nr. 13 Chișinău privind accesul la informație și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, aproximativ pe data de 16 - 17 martie 2016, în imediata apropiere de Judecătoria Centru, mun. Chișinău, întâmplător s-a întâlnit cu juristul Penitenciarului nr. 13 Chișinău - D. Ciuvaga, care verbal la întrebat când poate să se prezinte la Penitenciarul nr. 13 Chișinău pentru a-și ridica bunurile sale personale din depozitul penitenciarului, care au fost ridicate din odaia nr. 2, etajul 2, al blocului administrativ al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, unde reclamantului în anul 2009 i s-a permis să locuiască împreună cu familia sa și avea mai multe bunuri personale.

La data de 17 martie 2016, Ceban Victor s-a adresat pârâtului cu o cerere în conformitate cu Legea cu privire la acces la informație, prin care a solicitat să-l informeze detaliat asupra următoarelor fapte: unde se află la păstrare bunurile sale personale aflate în odaia nr. 2 a căminului Penitenciarului nr. 13 Chișinău; în ce condiții se păstrează bunurile sale personale; ce acte au stat la baza spargerii ușii de la locuință (odaia nr. 2 cămin); unde se află obiectele de preț ce aparțineau familiei sale (obiecte din aur, bani). Totodată a solicitat să-i fie eliberate toate actele care au stat la baza spargerii ușii de la locuință.

La data de 20 aprilie 2016, reclamantul a primit răspunsul nr. 10/c - 40/16, prin care superficial a fost informat doar că bunurile s-au ridicat și depozitat în depozitul penitenciarului, fără să fie informat detaliat conform punctelor solicitate în cererea din data de 17 martie 2016.

La data de 21 aprilie 2016, reclamantul a expediat pârâtului o cerere repetată, prin care a solicitat să fie informat în scris și detaliat asupra următoarelor fapte: în ce condiții se păstrează bunurile sale personale; unde se află obiectele de preț ce aparțineau familiei sale (obiecte din aur, bani); să-i fie eliberată somația din 29 martie 2013, prin care a fost informat în scris despre necesitatea eliberării benevole a încăperii a presupusului birou nr. 2 bloc administrativ, în realitate locuința unde locuia cu familia; să-i fie eliberat ordinul DIP nr.202 din 21.08.2013 „Cu privire la măsurile de pregătire pentru perioada de toamnă iarnă”; să-i fie eliberat procesul-verbal în care sunt consemnate bunurile sale personale care au fost ridicate; să-i fie eliberată scrisoarea din 19 noiembrie 2013, prin care, după cum consideră reclamantul, a fost informat în scris ca să ridice bunurile din depozitul instituției.

La data de 08 iunie 2016, reclamantul a recepționat prin poștă răspunsul nr. 10/c - 60/16 din 02 iunie 2016, potrivit căruia din nou superficial a fost informat privitor la informația solicitată, și a primit doar două anexe pe lângă cele șase solicitate conform cererii înaintate. Prin urmare, furnizorul de informație în mod intenționat nu i-a prezentat toate informațiile pe care le-a solicitat, încălcând în mod grav drepturile sale specificate expres în legislație.

Astfel, consideră reclamantul că, prin acțiunile intenționate ale administrației Penitenciarului nr. 13 Chișinău, a fost lipsit de dreptul la informație reglementat și garantat de Constituția RM și Legea RM nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, astfel fiindu-i cauzat un prejudiciu moral, estimat de către reclamant la suma de 5000 (cinci mii) lei.

Ceban Victor a solicitat prin cererea de chemare în judecată obligarea Penitenciarului nr. 13 Chișinău să-i furnizeze detaliat informația, conform cerințelor înaintate în cererile din data de 17 martie 2016 și 21 aprilie 2016, cât și încasarea de la pârât în beneficiul petiționarului a sumei de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, a fost admis apelul declarat de Ceban Victor; a fost casată hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 21 noiembrie 2016, și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligat Penitenciarul nr. 13 Chișinău să elibereze informația potrivit cererii din 21 aprilie 2016; s-a încasat de la Penitenciarul nr. 13 Chișinău în beneficiul lui Ceban Victor suma de 1500 (una mie cinci sute) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest acțiunea fiind respinsă.

La data de 20 iulie 2017, Penitenciarul nr. 13 Chișinău, prin intermediul reprezentantului Pleșca Sergiu, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a acesteia, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Mai mult, instanța de apel a soluționat cererea de apel în lipsa reprezentantului Penitenciarului nr. 13 Chișinău, întemeindu-și decizia doar pe argumentele apelantului.

La data de 06 septembrie 2017, Ceban Victor a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat a considera inadmisibil recursul declarat de către Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2017, recursul declarat de Penitenciarul nr. 13 Chișinău, prin intermediul reprezentantului Pleșca Sergiu, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul constată că instanța de apel, la examinarea cauzei, a încălcat normele de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

După cum reiese din materialele cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău, contestată cu recurs a fost pronunțată la data de 11 mai 2017, în lipsa reprezentantului Penitenciarului nr. 13 Chișinău, fapt confirmat prin mențiunea din procesul-verbal al ședinței de judecată din 11 mai 2017 (f.d. 65-66).

Potrivit fișei de repartizare a dosarului (f.d. 61), acesta i-a fost repartizat judecătorului-raportor Anton Marina la data de 17 februarie 2017. Însă, citația pentru ședința de judecată din 11 mai 2017, a fost expediată participanților la proces prin e-mail, abia la data de 10 mai 2017, adică cu o zi înainte de data ședinței. Mai mult, la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea de către participanții la proces a respectivei citații, iar recurentul invocă în cererea sa de recurs încălcarea de către instanța de apel a drepturilor sale procedurale, și anume a dreptului de a participa la examinarea cererii de apel și de a se expune asupra acesteia.

În drept, potrivit art. 102 alin. (1)-(4) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. În pricinile de urgență, participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții pot fi înștiințați sau chemați în judecată prin telegramă sau prin alte mijloace care să ateste înmînarea și primirea înștiințării sau citației. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Reieșind din prevederile normei citate, Colegiul reține că instanța de apel nu a respectat normele de procedură și a citat participanții la proces cu o zi înainte de ședința de judecată, nefiind argumentată existența unei urgențe în examinarea prezentului litigiu, precum și imposibilitatea instanței de a expedia citații prin poștă din moment ce cauza a fost repartizată aleatoriu spre examinare la data de 17 februarie 2017, adică cu trei luni înainte de ședința fixată.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta

electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte *doar la solicitarea persoanelor în cauză*.

Din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a încălcat drepturile procedurale ale recurentului, expediindu-i citația prin intermediul poștei electronice fără ca ultimul să solicite, așa cum prevede legea, citarea sa anume prin acest mijloc de comunicare. Mai mult, instanța de apel, neavând dovada de recepționare a citației de către participanții la proces, a pronunțat decizia în prima ședință de judecată, fără a asigura înștiințarea acestora în conformitate cu rigorile legale.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 și de a remite pricina spre judecare în instanța de apel.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală, reieșind din toate circumstanțele reale și esențiale ale pricinii.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către de Penitenciarul nr. 13 Chișinău, prin intermediul reprezentantului Pleșca Sergiu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Victor către Penitenciarul nr. 13 Chișinău privind accesul la informație și încasarea prejudiciului moral, și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu,

Oleg Sternioală,

Mariana Pitic,

Svetlana Filincova